А отсе нараз вчули дїти якийсь сміх. Оглянулись а за ними стояла купа робітників, що як раз підтявши величезне дерево, мали єго повалити.

В сторону дїтий посипались дотинки і сміхи від тих невірників так, що дїти забравши коники, перервали молитву і забрались домів.

Але не ввійшли кількапайцять кроків, як зчинив ся величезний крик і стук.

Дїти оглянулись, а їх очам представився страшний вид. Під величезним деревом лежало трех пригнетених на смерть робітників. Решта щасливо вратована онїміла дивилась на те страшне нещастє, а їх лиця здавалось говорили:

— Нещасний той, що забув на слова: Да святить ся Імя Твоє!

За відомостію і дозволом Преосвященого Ординаріяту

НИВА

Число VI.-VII. 1920 Рік І.

НИВА

РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК ГР. КАТ. ЦЕРКВИ
в Північній Америці

116 McGregor St. Winnipeg, Man.

ЗІ Передплатники зволять звернути увагу на слідуюче:

Передплата виносить в Канаді $1.00
в Злучених Державах 1.25
до Старого Краю 1.50

Передплату платить ся за "НИВУ" з гори. За дармо "Ниви" не висилають ся нікому.

Передплату треба слати почтовими або експресовими Монеи Ордерами, або канадійськими стемпсами.

При зміні адреси належить надіслати стару і нову адресу, залучуючи 10ц. на зміну адреси. Всі письма просить ся посилати на слідуючу адресу:

NYWA

116 McGregor St. Winnipeg, Man.

ЗМІСТ:

1—Серцю Христовому
2—Річна місія Пресв. Серця Ісусового
3—Не забувай на се!
4—Слово правди
5—Наука о Службі Божій
6—Алегорія базару
7—Війна
8—Права віри
9—Серед повіни огнів і диму...
10—Святий Отець Іван Золотоустий
11—Від Редакції
12—Чоловік, що стратив очі за пропіщо

РІК I. ЛИСТ ЗА ЧЕРВЕНЬ І ЛИПЕНЬ Ч. VI.—VII.

НИВА

Виходить раз в місяць у Вінніпеґу

Vol I. Winnipeg, Man., Canada, June—July No. VI.—VII.

СЕРЦЮ ХРИСТОВОМУ

Серцю Твойому честь і хвала,
Любов його границь не знала,
Тоді як в муках і скорботі
Серед наруги на Голготі,
Терпіло за нас всіх,
За людську злобу й гріх.

Серцю Твойому хвала, Боже,
Як людське серце тільки може
Тебе славити. Ми з любови
Зложимо жертву, своєї крови
За нашу злобу за гріхи,
Щоби лиш тілько нас спасти.

Серцю Твойому хвала, Христе,
Як довго сонічко сріблисте
Над нами сьвітить, жиють люди,
Тобі по віки хвала буде
За найсьвятійшу Твою Кров
Дамо Тобі в жертві любов.

Річна Місія Пресв. Серця Ісусового

Не дармували колись святі Апостоли і ученики Христові. Ціла їх праця то так як на переднівку тяжкою була; ішли вони зі словом Божим від громади до громади а від краю до краю і навчали всї народи і хрестили їх і навертали на дорогу спасення, а в роботї своїй не уставали ніколи аж до сметри.

Ну — але й по апостолах не перервала ся їх тяжка праця над людськими душами. Після них взяли ся до того самого діла наслїдники апостольські: священики і епископи і як рільники землю, так вони серця людські підготовлювали під засїв ласки Божої. Тай тепер те саме діе ся. Місіонарі уоружені словом Божим ідуть по наших селах і управляють ниву нашого серця та засївають зерно царства Божого. Сам Отець небесний помагае їм і відслонюе батьківське Серце, що ми Його анї змірити, анї оцінити не можемо. Тото Серце каже о Собі в Святім Письмі: "Дух Господен на менї, задля него намастив мене Бог і послав благовістити убогим потїху, лїчити зранені серця, звільняти поневолених з неволї, сліпим привертати зір і проповідувати приятний рік Господен." А на иншім місци так воно о собі говорить: "Не послав Бог Сина Свого, щоб, Він осудив світ, але щоби світ спас ся через Него."

І той найлїпший місіонар не через оден, другий день відбуваe свою місію, не оден другий рік навертае людий до Бога, а через всї днї, через всї столїтя аж по нинїшну швилю. Ісус не йде від хати до хати, від села до села видимим способом, Він не голосить так слова Божого як звичайні місіонарі, а позістае всюди по церквах в укритю, не даe жадної ознаки житя, коло него тихо і глухо як в могилї, а однак мимо того Він там справдї жие, Він там трудить ся, звідти голосить до людського серця науку, звідти кождого упоминае, кождому розділюе свою ласку. З Кивота огріваe Він своєю любовю остуджені серця,

покріпляе знеможених, успокоюе стрівожених і всїх притягае до-себе і всїх кличе: "Прийдїть до мене, прийдїть, а я успокою вас."

А однак мимо того ще e богато таких людий, що Пресв. Серця Ісусового анї узнати не хочуть, анї любити. Одні таки по просту відвертають ся від Него, другі за всім, а лиш не за Ним шукають, а инші знов всякими дочасними річами одушевляють ся, а на Серце Христове й ока не звертають. А однак потреба для прославлення Бога, щоб і тоті заблудші о остиглі люди відзискали і полюбили Пресв. Серце Ісусове, щоб Воно і їм відкрило своe милосерде і свою ласку.

А як се зробити? Як? А от як; коли ми почитателї Пресв. Серця Христового згуртуемо ся коло Него в сім місяци червни і всюди по своїх селах і містах зачнемо разом з ним робити святу роботу, щоб освятити свої душі, щоб навернути до Бога всїх остиглих в любові людий. До сего взиваe нас Церков свята. Вона благае, щоби нарід як найторжественнїйше обходив що року цілий місяць червень, та щоби по-можности всї священики по парохіях уряджували тоді торжественні обходи з Найсвятійшими тайнами.

ЗЕРНЯТКА

По тім пізнаемо вартість милостинї,в якім намірі її даемо, а не кілько її даемо. Вдова евангельська одержала за свою лепту тому похвалу, бо дала більшу жертву як могла. (Св. Амврозій).

***

Єсли для того хочемо понести терпінь, чи смерть мученичу, щоби нас другі хвалили, то на дармо поллесь наша кров. (Св. Єронім).

Не Забувай На Се

Богато-богато людий забирає з собою смерть до могили. Рік-річно пращає ся зі світом 36 міліонів твоїх братів; в одній місяці вмирає їх три міліони, в одній дни 100,000, а в одній годині 4166. Правда, велике то число!

Але уважай! Незадовго і ти можеш бути вчисленний до ряду усопших і не уповай на молодість і на здоровле, та не опускай себе тим, бо домовина до 24 годин вже нераз і не над таким, як ти силачем замкнула ся.

От глянь! Не кождий овоч на деревині дозрівае. Чи яблоко, чи оріх, чи сливка в великім числі нераз самі, ще зеленими опадають, нераз їх вітри чи бурі стрясають. Памятай, подібне може стати ся і тобі з твоїм життям. Памятай на се, і кождої хвилї будь готовий на смерть.

СЛОВО ПРАВДИ

Студіюючи вже від довшого часу церковний рух в Канадї і обсервуючи защитників сего нового руху україньскої православної Церкви, не можу промовчати і свого погляду на сю справу зі сторони фармерів. Від довшого часу появляють ся дописи, спростованя, лайки, доноси, підлі клевети на всїх і на вся і то анонїмні. Один скаржить ся, що греко-католицька церков нам чужа, бо і сам Епископ Будка то Поляк, Француз ітд.; другі виводять свої плачі над започаткованем нової, православної, україньскої церкви, вигрітої під крилами кацапського Александра, а відданої в аренду сирійського Українця Германоса; инші подивляють смілий виступ Драпаківської церкви з під покрова українського Корфири, треті хвалять ся новим протестантизмом, новою як кришталь наукою Христа. Доборолась Україна до самого краю... В виду сего Вавилону або т. зв. торгу людським сумлїнем, ініціятори

поодиноких найлїпших релїгій, без жадних скрупулів заступають ся рядами фармерів, бо сей рух, як кажуть безлично, вийшов від україньского фармерства. Декотрі з сего сміють ся, декотрі добачують в тім ріжні махінації, другі хотять добути слави навіть і злими ділами як бл. п. Геростpат. Канада вільний край і розлогий, широке поле до попису, однак до сего не вільно уживати імени фармерів, бо се крадіж, а за крадіж карають. Декотрі україньські часописї як У.Г. і К.Ф. цілком з тим не числять ся, що вони стали агентами сеї братовбійчої війни, пишуть, що їм під руки навинеть ся і радіють як збаламучені ними людці йдуть скорою ходою в пропасть. Чомуж не писати правди, нащо містити погань, яка і після їх самих гадки не має жадної стійности. Роблять ся для наживи бідні, нещасні льокаї своїх безсовісних панів.

Недавно в Україньскім Голосї появив ся цікавий лист Драпака, а ще цікавійші замітки самої редакції, де неначе один другого питає, хто бажав собі одної або другої церкви. Після аргументів одної і другої сторони апробати загалу не бачимо, бо драпаківська церков заложена самим Драпаком, а свистунівська самим Василем з 27 делегатами (13 з них з Вайти). Пригадують собі людоньки як то горлали людці з У. Г. і К. Ф. наш Київ а не Рим, скиньмо чуже ярмо з себе, яке тримає нас в темноті, миж Українці, а тут тепер заступають ся Сирийцями і Корфирами, та хочуть нас переконати, що наш Київ не лежить на Україні, але в Сирії або в Італії близько зненавидженого Риму! От маеш Крестянине і нову географію і нових Українців і нового телця упитанного. Ще в памяти моїй Епископ Будка Француз, Бельгієць, приймає всяку погань на знищене україньского народа, а самі бачуть спасене в Сирії і Італії. Чудеса Твої, Боже!

Зібравши се до купи мені не хоче ся вірити в щирість подібної писанини, бо, щоби бути реформатором або пропагатором нової якоїсь церкви треба після мого розумованя:

1) бути здібним якогось діла, а коли в голові нема такої прикмети, то не спитавши броду не лізь в воду.

2) бути чоловіком релігійним і то практикуючим. А чи ним є Свистун, Ферлей, Арсенич, Гикавий, Боянівський і подібна братія. У них є сповідь, а колиж сі пани сповідали ся, у них є Хрест, а чи в них діти покрещені, є тайна супружества, нехай викажуть ся шлюбною метрикою своєї церкви, треба молити ся, а чи котрий з них уміє перекрестити ся. Як сповнять свої з'обовязаня зглядом тої церкви, яку закладають, то і ми фармері будемо дещо про ню думати;

3) бути чоловіком, котрого минувшість і теперішність свідчать що се люди довіря, а ту? Як хто має масло на голові, хай на сонце не виходить.

4) бути чоловіком ученим в тім, до чого бере ся. Звідки сі панки знають, що гр.-кат. Церков не добра для нас? Коли вони були в наших церквах?

5) бути мужем святости, сталости, характеру, а вони? якої ти цигани віри? А вам якої панонько треба?

Сі апостоли цілющого слова важать ся писати, що ми сповняємо бажаня і просьби українського фармерства, і возять ся з сими висловами як дурний зі ступою. Вже послідний час, щоби сему зробити конець і панів таких випросити з фармерської хати.

Фармер з Вайта.

ЗЕРНЯТКА

Зависний є бідний не своїм власним нещастєм, а щастєм свого ближнього; він більше тішить ся чужим нещастєм, як своїм щастєм. (Св. Григорій Нис).

***

Як твоя ціль роботи стремить до того, щоби приподобатись Богови, а ближньому принести користь, то будеш спасений (Св. Тома з Кемп).

о. Анастазій Левиньский

Наука о Службі Божій

XVI.

КОМУ ПРИПАДАЮТЬ ОВОЧІ СЛУЖБИ БОЖОЇ?

Овочі Служби Божої се користи, які подає Служба Божа. Служба Божа містить в собі найперше загальні овочі або користи, що припадають всім християнам, або цілій церкві т. є живим, як побожним так і грішникам і мертвим, то значить, душам в чистилищи. Вони всї одержують задля жертви Ісуса Христа богаті ласки, а душі в чистилищи скорочене або оставленє своїх кар.

Крім загальних овочів є ще частні, що не всім припадають. Частні овочі припадають.

1. Священикови, що відправляє Службу Божу. Він є найблизше жерела ласки, він і потребує найбільше ласки до тяжких обовязків і праць свого святого званя.

2. Тим, задля котрих священик відправляє Службу Божу, чи се є живі, чи померші. Тому то побожні християни просять священика, щоби за них або за знакомих відправив Службу Божу і дають священикови якийсь датоk. Але то не є заплата за Службу Божу, якої, яко безконечно цінний дар, за гроші продавати не вільно і яка жадним грошем не дає ся оплатити. Гроші, що дають ся священикови, є винагородженем за труд і милостинею або даром для священика, щоби міг прилично жити і других спомагати.

3. Тим, що слухають Служби Божої і то побожно; а мають вони тим більшу користь, чим більша їх побожність. В Службі Божій хоче Ісус Христос свої ласки роз-

ділити, але так як при жерелї той дістає більше води, що приносить начине порожне і велике, так і той дістає більші ласки, що приносить серце порожне від грішних склон ностий, велике, широке жадобою подобати ся Богу.

XVII.

СКЛАДОВІ ЧАСТИ СЛУЖБИ БОЖОЇ

Служба Божа складає ся з трох головних частий. Перша часть називає ся Проскомидія, в ній приготовляє ся хліб і вино на жертву. Друга називає ся літургія оглашенних; на ній давно могли бути оглашенні т. є такі, що готовили ся до хрещеня, щоби учили ся правд віри і моральности з Апостола, Євангелія і проповіди, а для нас є дальшим приготовленем до безкровної жертви. Трета часть називає ся Літургія вірних; на ній близше приготовляємо ся на жертву і сама безкровна жертва Нового Завіта на ній довершує ся.

Служба Божа є так уложена, що представляє нам ціле жите Ісуса Христа.

Перша часть Служби Божої, в якій священик приготовлює хліб і вино на Службу Божу і яка відправляє ся в предложеню або захристії, представляє Рождество Ісуса Христа, що звершилось в тишині, незвісне ширшому кругови.

В другій части, Літургії оглашенних, приходять Ектенії т. є ріжні прошеня о всякі потреби, щоби ми пригадуючи собі нашу неміч, приспособили ся до ревнійшої молитви, стали покірними і радо слухали науки Ісуса Христа, що нам подає ся в Апостолї, Євангелію і проповіди та ішли за приміром Ангелів і святих.

Поміж перші прошеня вплетені в Антифони т. є виїмки з псальмів Нового Завіта, що нам представляють молодий вік Ісуса Христа — потім пісня "Єдинородний Сине," яка містить в собі похвалу Ісус Христу, що появив

ся всенародно над рікою Йордан. Вхід священика з Євангеліем, Апостол і Євангеліє і проповідь представляють нам публичне жите Ісуса Христа і Його науку. В тропари і кондаку вихваляють ся святі, що ішли за голосом науки Христової і заслужили собі на вічну славу. Згадавши про святих у небі, хотіли би і ми їм стати подібними і Бога вихваляти і тому співаємо пісню "Святий Боже."

В третій части, або літургії вірних, є близше приготовлене до безкровної жертви. Таку ціль приготовляючу має пісня "Іже Херувими." Великий вхід, підчас якого дари приготовані в Проскомидії вносить ся на престол, представляє торжественний в'їзд Ісуса Христа на осляти до Єрусалима. Ціль приготовляючу має і Ектенія просительна, візване священика до взаїмної любви, до збудженя чувства віри через Вірую, як також дальші слова по Вірую.

Зі словами: Благодарим Господа починає ся найважнійша часть Служби Божої, на якій дари освячуєть ся і та часть називає ся канон, бо тут заховує ся той самий порядок, те саме правило, яке було при послідній вечери Спасителя. Священик Словами: Благодарим Господа, взиває всіх присутних, щоби Господу Богу виразили подяку, а сю ціль має і пісня Свят, Свят, Свят. Потім священик освящує дари словами самого Ісуса Христа, якими перемінює хліб і вино в тіло і кров Ісуса Христа. Освящене хліба і вина віддільно вказує на смерть Ісуса Христа; сю смерть представляє священик тоді, коли пред кладає руки навхрест і підоймає св. Дари в гору. Призвавши три рази св. Духа згадує священик за цілу церков т. є найперше святих в небі (церков торжествуючу), а особливо Пречисту Діву Марію (Ізряднїє), потім душі в чистилищі (церков страждучу), поміж ними своє начальство духовне (Во первих помяни Господи). По принесеню Найсвятійшої Евхаристійної жертви слїдує приготовлене до св. Причастія через Ектенію просительну і молитву Отче наш. Коли зближає ся св. Причастїє розді-

лює священик св. Агнца на чотири части, одну частину вкладає до чаші і через таку сполуку Тіла і Крови Христової представляє Воскресеня Христове. Приготовивши себе священик причащає ся і обертає ся три рази до вірних зі св. Дарами. Преший оборот представляє явлене Ісуса Христа по воскресеню і тут причащають ся вірні. Другий оборот представляє благословлене Ісуса Христа, що яко Бог все з нами перебуває. Слідує потім подяка за причастіе і молитва заамвонна священика за вірних, в кінци благословенє вірних і закінчене Служби Божої.

XVIII.

О ЗВЕРХНИХ ОБРЯДАХ ПРИ СЛУЖБІ БОЖІЙ

При службі Божій приходять ріжні зверхні обряди, установлені св. Церквою, як паленє світла, каджене, знак св. креста і др. Сї зверхні обряди походять від найдавнійших часів христіянських і тому ми повинні мати їх в почести, бо вони причиняють ся до піднесеня краси Служби Божої, і є дуже поучаючими, коли лише над ними застановимо ся.

Поучаючим є паленє свічок. Свічка пригадує нам Ісуса Христа, те "світло світа," як він сам себе назвав. Свічки показують нам також, з яким розположенем маємо бути в Службі Божій; вони показують на віру, що освічує, на надію, що до гори стремить, на любов, огріває, запалює.

Поучаючим є каджене. Як дим кадила зносить ся в гору, так повинні наші гадки, мисли, молитви зносити ся до неба і як запах кадила є милий для нас, так повинні ми старати ся, щоби і наша молитва була Богу мила.

Поучаючим є знак св. креста. Знак св. креста означає що жертва на престолі є та сама, що приносила ся на кресті, а тим пригадує нам на кроваву смерть Ісуса Христа на кресті і вказує, що ми через смерть крестну і через

заслуги Ісуса Христа можемо виеднати для себе ласку.

Хто проте зважає на змисл всяких церковних обрядів, того серце наповняє ся побожністю і пошанованем для Служби Божої.

АЛЄГОРІЯ БАЗАРУ

Один король виїхав раз на базар і взив зі собою учителя і ученика. Стоячи посеред торговиці побачили вони вісїм скринок, виставлених на продажу. Ученик отворив першу скринку і побачив в нїй нужду. Питає отже учителя:

— Скажи менї учителю, яка ціна нужди себто житєвих невгодин задля любови Бога?

А учитель відповів:

— Небесне царство.

— Се дійсно ціна дуже велика, — промовив ученик. — Позволь, що отворю другу скринку і гляну що в нїй є.

— Отвори, коли тобі так подобаєть ся, — одвітив учитель.

У другій скринці була лагідність.

— Якаж ціна лагідности? — спитав ученик.

А учитель відповів.

— Дійсно лагідність є дуже гарна прикмета і достойна Божої величности. За неї золотом не заплатиш, анї срібло не заважить нї трохи проти неї. За неї достаєть ся землю; нїчого більше, тільки землю.

— Між Індіями і Британїєю є великанські простори землї незамешкалої людьми. Возьми-ж собі з неї кілько тобі подобаєть ся, — сказав на се ученик.

— Нї сї землї — се простори умираючих; се край що поликає своїх мешканців. Там гинуть люди. А я хочу країни живучих....

На сї слова обізвав ся ученик:

— Дивна твоя мова. Се-ж звісна річ, що всї люди умирають. Чи-ж ти один мав би бути виїмком із сього правила? Ти бажав би жити вічно? А ось сказано: „Блаженні тихі (лагідні), бо усї унаслїдять землю. А що-ж є в третій скринцї?

— Голод і спрага.

— А за яку цїну продають сї річи?

— За цїну правди. „Блаженні голодні і жадні правди, бо сї наситять ся".

— Коли так — одвітив ученик, — то ми мати мем правду як подбаєм о се. А що містить в собі четверта скринка?

— Сльози плач і горе.

— Хоч між людьми нема зовсїм звичаю купувати сльози плач і горе, то я таки їх куплю, бо сьвятї угодники бажають того всього за всяку цїну. „Блаженні сї, що плачуть, бо вони потїшать ся". А що є в пятій скринцї?

— В пятій скринцї, — отвітив учитель — є дуже цїнна річ, іменно: милосердіє. Раджу тобі його купити, бо се стане тобі в найбільшій пригодї. Одним словом: за милосердіє дістанеш милосердіє, за дочасність вічність.

— Се дїйсна правда. „Блаженні милосердні, бо вони будуть помилувані". В сїм житю стрічаємо ся невпинно з нуждою , трудами і людською злобою. Отвори шесту скринку; може найдемо там дещо кращого.

— Ся скринка — сказав на се учитель — є повнісенька чогось. А се „щось" не любить, щоби його виставляти на людське позорище, як хорошу одежину; його бачити можна в уединеню і там погодимо ся за цїну.

— Гаразд. Щож там такого? — спитав здивований ученик.

— Се чистість, незвичайно цїнна річ. Вона неначе золоте й срібне начинє, що держить у собі набожність, доброту, любов і духові розкоші; а сї духові розкоші основують ся на набожнім читаню, розважаню, молитві і душевних видїнях; в них доконують ся постанови Божі, що є цїннїйші від золота і дорогих каменїв.

— А яка-ж цїна?

— Певність оглядання Бога. „Блаженні чисті серцем, бо сї побачуть Бога". Отвори сему скринку. В нїй містить ся спокій.

На се замітив ученик:

— Як-же се? Ти хочеш продати менї свій спокій?

Усьміхнув ся мудрець і промовив:

— Він зовсїм не пригожий для мого убожества. Та брати від мене щось даремно. Та твоя щедрість зробить мене богатим. Що-ж я селюх, ще і до того злїплений з глини й пороху земного. Брак достоїнства і шляхоцтва мене пригнобляє; довше не можу перенести сього страшенного вислову: „Ти є земля і порох, чоловіче, і в землю назад повернеш ся". Волїв би я, щоби до мене було сказано: „Ти є з неба взятий і до неба повернеш".

Дуже жадібно вижидаю сповненя призначеня синівства Божого. Хотїв би я стати дитиною Божою.

— „Блаженні милотворцї, бо сї назвуть ся Божими синами". Коли ти отже задержиш в собі синівську любов одержиш батьківський спадок. А тепер, що-ж є в останній скринцї?

— Смуток і переслїдуваня за добру справу.

— А що-ж хочеш за се?

— Царство небесне.

Я дав тобі се, як цїну убожества.

— Так се правда. Та день за днем, тиждень за тижнем, рік за роком жене чоловік за сповненєм своїх бажань. Я жадаю сього на теперішний тиждень або місяць, а що до будучности ожидати му покірно.

На се одвітив мудрець:

— Дивую ся, що ти так справно умієш торгувати ся. Слухай отже: „Слуго добрий і вірний, у малім був ти вірний, над многими тя поставлю і увійди в радість твойого Господа".

І. Грабович.

ВІЙНА

Я чув плач матерів, жінок —
Прощали, бач, синів, мужів.
Сердечний зойк дрібних дїток —
На шиях висїли батьків.
Я бачив болю, горя знак
В тих, що в похід оружні йшли:
Вони кидали з жалем так
Рідню і все те, зчим зросли....
Оце війна! Оце війна!
Що душу рве до дна!
І чув я шум, і бренкіт, стук
Що од заліза геть лунав,
І громовий гарматній гук,
Крик дикий, що аж заглушав.
І бачив кров, гарячу кров,
І в судорогах, муках скон.
Нелюдський зір, у звірів мов,
І лютий бій, мов страшний сон.
Оце війна! Оце війна!
Людей нелюдська різня.
Я бачив села і міста
Зруйновані огнем, мечем;
Рілля потоптана, пуста,
І люд голодний із плачем
Проклоном біль тяжкий значить
По стратї крови майна;
Останнім ще шагом платить
За те, що взяла му війна.
Оце війна! Оце війна!
Такий то дар несе вона!

ПРАВА ВІРИ

Люди наші порозходили ся по цілім світї. Доки дома сиділи то знали жида, поляка і себе; знали, що є українська, польська і жидівська віра: а пішли між чужих тай стали шукати, де Г. Богу помолитиб ся, тай на диво не знайшли ні польської ні української віри. Біда! Помолитись хоче, не то що дома було — як на Різдво та Великдень піде ся до церкви. На чужині чоловік ліпше чує, що без Бога ні до порога. І стали приглядати ся по чужих церквах і добре, як хто мудрий знав, якої ми віри — такий не дав ся збаламутити; але, як який бідачисько дивив ся тілько на те, чи нема чого подібного до нашої відправи, так й зараз пішов навманцї. Десь зобачив щось подібного, як у нашій церкві, ого — подумав, вже й віру правдиву знайшов і давай приставав до тої церкви. Таке трафляло ся і трафляєсь у нас, де люди наші баламутять ся російськими схизматицькими та свистунівськими церквами. Тілько инакше думають, що у нас піп без бороди а уних з бородою. Коби то тілько! Деякі питають ще чи вільно ходити на їх богослуженя, чи вільно у них сповідати ся, чи вільно у них кумити, а деякі просто на осліп пішли до них. Біда, правда?

Отже як є з нами, хто ми є, якої ми віри, до якої церкви належимо, чого маємо тримати ся, від чого втікати?

Відповідь коротка і ясна буде така. Хто ми є? Ми є Українцї. Що то значить, що ми говоримо по українськи, що ми є народу українського. Але чи є віра Українська? Нї, нема! А польська? Також нема й польської віри. А може є нїмецька, французька віра? Нї, нема такої, ніякої. А яка є віра, коли так? Та всілякі є, але правдива, то є тільки одна, то є тота, котру сам Г. Бог, сам Ісус Христос постановив — віра Христова, віра християнська, а ми є християни? Богу дякувати — є. Ми християни. А жид? Жид християнин? Нї! Чому? Бо він не хоче й знати нїчого за віру Христову. Він має свою віру. А правдиву, чи не прав-

диву? А знак тому, що неправдиву. Один є Бог, один Христос, той одна віра Божа, Христова, а решта то не від Бога, не від Христа, то й не правдиве, то фальшиве.

А Поляки, Німці, Хорвати, Москалі, Італійці ітд.? Ну то так. Є одні з них, що вірять у всьо так, як Господь Ісус Христос установив, зовсім нічого не додаючи, ані уймаючи, але є між ними другі, що вже так зовсім право не вірять, як Ісус Христос установив. Деякі дещо повідкидали або попереіначували собі. От як протестанти, кальвіни, баптисти, методисти, грецькі, російські схизматики. Вони так зовсім право не вірять. Їх віра не є вже права. От нпр. Ісус Христос установив сім святих Тайн, а протестанти собі зробили з них щось дві чи пять; або се: Ісус Христос зробив св. Петра видимим головою св. Церкви, а Москалі і инші схизматики не хотять того знати. Є таких неправовірників богато. Наші люди стикають ся з ними скрізь. Вони всї вірять в Христа — то правда — але вірять по свому, а не так як Христос хотїв, як постановив. Вони христіяни — і се правда, але не праві христіяни.

А деж є праві христіяни, тоті, що мають таку саміську віру, як Ісус Христос установив її? Ті праві христіяни, то є всї католики. Є ті, що належать до христіянської, католицької Церкви. Ясна відповідь. Ми належимо? Так! Кажемо прецінь, що ми є греко-католики. Значить ми є католики обряду грецького. Бо є ще католики які? Є ще католики обряду латинського, вірменського і сирійського і ще инші. Значить, що вони так само всьо вірять, як ми, так як Ісус Христос установив. В тім ми однакові, то є в вірі, а ріжнимо ся в обрядї. Ми правимо в церкві, по старославянськи на спосіб грецький, вони правлять по латинськи в церкві на спосіб свій, Вірмени католики по свому ітд. То вже розумно хиба й малій дитинї! Чи може ні?

Отже ще раз так на розум взявши, яка наша віра? Українська, грецька, католицька? Українська — ні! У нас

при вірі тілько українського, що ми самі Українці, що ми по українськи молимось, і що в церкві відправа йде ніби по українськи. Грецька — та ми не є грецької віри. Бо що в нашій вірі є грецького? Тільки то, що маємо в своїх відправах церковних звичаї грецькі. Тілько всього грецького. Отже, віра наша католицька! Так! Католицька! А грецька? Ні! Не грецька! Обряд, спосіб відправи — грецький. Розумно. Ну, а українське що? Українського тілько, що ми Українці, молимо ся по українськи.

А тепер ще одно слово. Чи вже знати, чого тримати ся? Якої віри, якої церкви? А перед чим утїкати, перед якою вірою, якої церквою? А вжеж, знак тому, що вже знати, чого тримати ся. Неправої віри хиба злий або дурний тримав би ся, ми мусимо тілько католицької тримати ся і католицької Церкви.

ЗЕРНЯТКА

Нїчо не можна Богови в жертві більшого принести, як добру волю. (Св. Григорій Вел.)

⁂

Не гіден той добродїйства, що за него не вміє оказати вдяки. (Св. Бернард).

⁂

Будь все при роботї, щоби діявол не знайшов тебе коли на лїнивстві. (Св. Єронім).

⁂

Невдячність то корінь усього духового нещастя; вона неначе той сухий вітер, що усьо добро палить і жерело милосердя для людей затикає. (Св. Августин).

СЕРЕД ПОВІНИ ОГНІВ І ДИМУ...

(В році 79 по народженю Христа вибух вулькан Везувій засипав попелом та камінєм велике місто Помпеї Майже всї мешканцї згинули. На підставі сеї події написав анґлійський письменник Льорд Літтон історичне оповіданє„ Останні дні Помпеїв". В нїм описує вік переполох мешканцїв, коли почала вибухати гора. Саме тодї зібрали ся найвизначнїйші горожани в цирку (амфітеатрі). Там римським звичаєм, мала відбути ся боротьба межи голодним львом і Греком Ґлявком, котрого обжалували о убийство священника Апекіда.)

Коли Ґлявк виступив на широку арену, тодї всї признаки страху — а навіть сам страх — десь щезли. Червоний румянець виступив на його поблїдле тіло; він випростував ся до повної висоти своєї напричуд гарної постави. В елястичній красї його членів, в його напружених, однак не нахмарених бровах, в його недбалости і в незвязаній душі, яка віддихала очевидно і говорила голосно; в його уваги, його уст, його очий; з його натхненої набожности — він рівночасно подобав на героя і божка!

Ґлявк зїгнув своє тіло так, щоби надати собі сильної постави на випадок, коли би лев кинув ся на нього; свою малу блискучу зброю підніс високо до гори в тій надії, щоби добре вимірений удар міг перейти через очи аж до мозґу його смертельного ворога. Ґлявк знав, що він лише раз може вдарити льва, коли би сей удар хибив, то він пропав! Але на незвичайне здивованє усїх, лев, як здавало ся, навіть не звертав уваги на мнимого злочинця.

В першій хвилї, коли його випустили з клїтки, він скочив, опісля станув як вкопаний на аренї, та підніс ся половиною тїла водив нетерпеливо на всї сторони

опісля нагло він скочив наперед, але не на Грека. Половиною своєї звичайної скорости він окружив довкола арену, звертаючи свою голову то в одну, то вдругу сторону і пильно вдивляв ся, неначе би шукав якої стежки, щоби втечи; раз або два рази він підскочив до гори, неначе би хотїв перескочити перегороду, а коли йому се не вдало ся замуркотів глухо, неначе в боязни і в тій хвилї зовсїм не був подібний до короля звірів. Він не показував ні гнїву ні голоду; його хвіст волочив ся по пїску замість ударяти по обох боках: а його погляд хоч і надав деколи на Ґлявка, то сейчас тихо вандрував куди інакше, в кінци неначе змучений по невдалій пробі утечі, він з муркотом заволїк ся до своєї клїтки і ще раз положив ся на спочинок.

(Саме, коли оглядач схопив зелїзну штабу, щоби змусити льва до нападу, виступає священник, Каленус, і заявляє, що Ґлявк є невинний, бо Апекіда замордував один Єгиптянин. В той спосіб Ґлявк чудом спас ся від нехибної смерти. Серед замішаня, яке повстало, дав ся чути підземний гуркіт, а сонце почало темнїти.)

Хмара, яка темрявою зависла через цїлий день, перемінила ся тепер в густу неперебиту масу. Вона нагадувала меньше навіть найгустїйшу нічну мраку на отвертім воздусї, ніж цїлковиту темряву в замкненій комнатї. Але рівномірно, як пітьма ставала щораз густїйшою, довкола Везувія появляли ся частїйш і яснїйші лискавки. Їх страшна краса зовсїм не подобала на звичайну огневу ясність; ніколи дуга, зі своїми пречудними змінними красками не могла рівнати ся з пестрими лискавками. Раз ясно сині, як ажурове полудневе раз-у-раз неначе звої довгого змия, то миготяча і нестерпна багряна краса, що передирала ся крізь стовпи диму широко і далеко, осьвітлюючи цїле місто від притвору до притвору, а опісля нагло переміняла ся в хоробливу блїдість, неначе у власну свою смертну тїнь! У перервах між бурею чути було грохіт землї під ногами і

рев филь розбурханого моря; або коли хвилево настала тишина на долині,—тоді чути було воздух роздираючий свист і стогін ґазів, які вибухали з прогалин далеких кір. Часом здавало ся, що густа хмара ломить ся на части і при помочи лискавки прибирає вид величезних людий, або страшних звірюк, котрі поспішно перебігають через хмару, гонячи одна за другою і, щезаючи скоро в бездонних пропастях посеред тїней; в той спосіб очі і мрії перестрашеного вандрівника видїли перед собою незвичайні форми великанського ворога, який сїяв пострах смерти.

Попіл в деяких місцях лежав вже по колїна високо, а клекотяча буря, яка походила з кипячого видиху вулкана, промощувала собі дорогу до домів, приносячи зі собою сильні гризучі ґази. В деяких місцях великі відломки скал падали на дахи домів, розбивали їх і завалювали щораз більше перехід через вулиці. Чим дальше поступав вперед, тим трясень землі давало ся відчувати щораз докучливійше; хто йшов пішки, той мусів ховзати ся і лазити рачки, а повозки і носії ніяк не могли рівно вдержати ся.

Деколи величезні камінї вдаряли об себе, коли летїли з гори, розбивали ся на дрібні кусні, розкидаючи в той спосіб тисячі огників, котрі спалювали довкруги все, що лише могло горіти. Здовж по долинах довкруги міста темрява значно зменшила ся, бо горіли доми, а навіть винниці. В ріжних відступах часу вогонь бухав цїлими стовпами в гору, до густої хмари. До сього частинного злагодженя темряви хотїли причинити ся також утїкаючі мешканцї тим, що тут і там, на більше людних площах і на піддашах сьвятинь, на вході до ринку старали ся запалювати цїлі ряди смолоскипів; але мало коли се вдало ся; буря і вітри гасили їх в короткім часї, а нагла темрява, яка по сім наставала, переконувала їх про безсильність людських змагань та давала їм лекцію розпуки.

Часто при помочи хвилевого сьвітла походнї, громадки утїкачів стрічали одні других; деякі втїкали в напрямі до моря, а деякі, противно втїкали від моря в сторону суші; бо море нагло відступило від берегів і цїлковита темрява зависла над ним; на його ревучі филї падав попіл і присок з гори і там не було навіть тої охорони, яку давали міські будинки, та піддаша. Дикі, з поспіхом, а неприродним страхом стрічали себе ті громадки без найменшої охоти до розмови, до розради, до вказівок; бо злива падала тепер часто, хоч не без упину, а при тім гасила смолоскипи, які на хвилю осьвічували смертельно бліді лиця одної громади перед другою, а всї вони шукали ратунку під найблизшим дахом. Всї засади людскости поломано. Раз-у-раз можна було бачити при миготячім сьвітлї, як злодїй, безпечно перебігав попри найзавзятійших сторожів безпеченства, навантажений добичею, безпечно сьміючи ся з приводу надсподїваного зиску. Коли серед темряви жінка розлучила ся від чоловіка, або дїти від родичів, то даремна була надія на поновну стрічу. Кождий біг наслїпо і з переполохом. Нїчого з тої ріжнородної і так майстерно збудованої машини суспільного житя не лишило ся безпечним перед природним правом самоохорони.

Серед тих потрясаючих видовищ мостив собі дорогу Грек Главк. Разом з ним йшла Йоне і сліпа дївчина Нидїя. Нагло навала соток людий в напрямі до моря пересунула но при них. Нидію відорвали від Главка, котрого разом з Йоне, шарпнули нечайно в перед; а коли товпа минула їх, то Нидїя вже не змогла їх відшукати. Главк кликав єї по імени. Не було чути нїякої відповіди. Вони звільнили свій крок, але на дармо! Вони не могли віднайти єї; виглядало, що єї забрала филя людий в цїлком противну сторону. А вона була їх приятелькою і ратунком! До тепер Нидїя була їх провідницею. Через свою сліпоту вона знала на память всї місця і площі просторого міста. Призвичаєна серед безнастанної пітьми в своїм житю блукати по містї, во-

на сьміло провадила їх в сторону морського берега, куди вони хотіли втечи. Тепер же яку дорогу вони вибрали? Для них все було незвісне, — гущавина без слїду. Змучені, збідовані, перестрашені вони мимо того йшли наперед, попіл падав на їх голови, а розбриськані камінчики сипали ся перед їх ногами.

— Ой, ой! — стогнала Йоне — я не можу йти дальше; мої ноги западають посеред грузького попелу. Утїкай мій коханий, мій найдорозший і лиши мене своїй власній долї.

— Ні моя мила, моя суджена! Смерть з тобою є приємнїйша, ніж житє без тебе. А деж і кудиж ми пійдемо посеред пітьми? Якраз, здаєть ся, ми окружили довкруги і прийшли на те саме місце, де ми були перед годиною.

— Благословенна блискавка! Гляди Йоне, ось притвор сьвятинї фортуни перед нами. Сховаймо ся там; вона захоронить нас перед зливою.

Він вхопив свою милу своєю рукою і ледви з трудом прибув до сьвятинї. Він тут запровадив єї до віддаленої і добре захороненої части піддашя, нахилив ся над нею, неначе би хотїв захоронити єї собою від лискавки і бурі. Краса і самопосьвята в любови може осьвятити навіть і сей страшний час!

— Хто там? — дав ся чути глухий і дрожачий голос якогось чоловіка, що ще перед ними знайшов собі тут приміщенє. — А в прочім, що мене се обходить! Прецїнь отсей конець сьвіта зовсїм робить нам байдужними приятелїв і ворогів.

Йоне відвернула ся на звук сього голосу і з завмерлим окликом схоронила ся знова під раменем Глявка; а він, споглядаючи в напрямі голосу, зрозумів причину її переляку. Через пітьму сьвітило двоє горіючих очий, коли блискавка осьвітила храм, Глявк з перестрахом оглянув стовпи, — а сейчас під ними, одурманена сусїдством, лежала великанська стать того, котрий приповз до них — ранений ґлядіятор Ніґер.

Ся лискавка відкрила їй обом, що разом з ними схоронив ся лев, однак завзятє обох ослабло. Бо ,що більше, лев приповз близько до ґлядіятора, неначе би шукав товариства; а ґлядіятор зовсїм не вступав ся, ані не дрожав!

Переворот в природї не лише що звільнив з неволї, але навіть змінив їх чувства.

Коли вони так серед страху знайшли захист, попри храм переходила ґромада мущин і женщин зі запаленими смолоскипами. Вони належали до збору Назорейців; безмежне і надземське зворушенє зовсїм не додавало їм страху, але відібрало їм боязнь перед страховітєм. Згідно з мильним понятєм первісних християн, вони вірили, що вже надходить Страшний Суд. Їм здавало ся, що він вже надійшов.

— Горе, горе! — кричав переймаючим голосом їх старшина. „Отсе Господь сходить на суд. Він каже огневи зійти з неба на землю! Горе, горе вам, ви могучі і сильні сього сьвіта! Горе вам, що ходите в багряницях! Горе вам погани, що почитаєте звірів! Горе вам, що проливаєте кров сьвятих і жадно дивите ся на смертні муки божих синів! Горе вам, явногрішниці! Горе, горе!

І голосним та глубоким хором засьпівали всї разом з ревом бурі: „Горе, горе вам, розпустники! Горе, горе!

Назорейці переходили поволи, їх смолоскипи миготіли серед бурі, їх голоси піднесені на пострах і на тор жественну осторогу, аж темнота атмосферы і смертна тишина залягли довкруги видовище.

СВЯТИЙ ОТЕЦЬ ІВАН ЗОЛОТОУСТИЙ

Поміж великими Отцями і Святителями католицької Церкви грецького обряду найсвятійше місце займає святий Отець Іван Золотоустий.

Святий Іван Золотоустий родив ся в місті Антіохії в році 347. Його отець Секунд був начальником міста, однак умерши дуже скоро полишив Івана сиротою. Мати Івана, Антуза, жінка незвичайно чесна, побожна, свята, рішила не виходити більше замуж, а виключно посвятитись вихованю маленького сироти. Місто Антіохія на той час ставилось великими вченими, до яких небавом зачислили і молодого Івана, бо була в него така здібність і охота до науки, що навіть вчені погани говорили про него, як приміром учений поганин Ливаній, котрй сказав, що своїм наслідником уважає найвідповіднійшого Івана, але того взяли вже Христіяни.

Святий Іван вже з малку не любив ніякого блеску, ні богацтва. Його богацтвом була наука, а блеском золоті слова Отців Церкви і св. Письмо. Не диво тому, що занявщись так наукою і вихованем себе в чесноті, став уже в 18 році житя адвокатом, а своїм правдиво золотим словом поривав серця людські. Однак душа Івана не була сотворена до житя і слави земської. Він радше волів молитву і піст, умертвлене тіла, читане святого письма і стан монаший, як віддавати себе на услугу марного світа.

І хто знає, чи не був би вступив до Чина, як би не йомо мати, що слезами умолила Івана аби зістав ся при ній. Після тодішного звичаю дійшовши до зрілих літ, приняв св. Хрещене з рук св. Мелетія, епископа Антіохії, а в невдовзі по тім висвятив ся на четця.

Діялось се в році 370. Був се час тяжкий для антіохійських христіян. Епископ Мелетій мусів іти на вигнане, а на його місце вірні хотїли поставити Івана. Та Іван, боячи

ся сего великого уряду, також утік, а його друг, Василій, мусів приняти сей тяжкий уряд. Тимчасом умерла мати св. Івана. Св. Іван роздав сейчас все своє майно між бідних, сам пішов далеко в гори, де як пустиножитель провів чотири роки, посвятивши весь час на умертвлене, на службу Богови, і писане книг святих. Одначе обезсилений таким житем вернув знов в Антіохію, де в році 381 висвятили його на діякона а в році 387 на пресвитера з правом проповіданя слова Божого, хоч се тоді звичайно робили лиш епископи. І тоді св. Іван показав велич свого слова. Як з ключа вода, як з посудини мід, так плила з уст його свята наука. Люди не могли надивуватись його мудрістю, сили слова, різкости бесіди, глибокого висловку і сили переконуваня та навертаня людий. В Антіохії, в церкві, де проповідав св. Іван, не можна було знайти місця задля стиску народа, а люди так були переняті його бесідою, що підчас одної проповіди одна жінка сказала в голос. "Золоті слова, глибоке твое слово наш розум поняти не може." Від тоді то і прозвано св. Івана Золотоустим.

Та святий Іван не любив похвали: "Ви хвалите моє слово, але похваліть його добрими дїлами" — говорив так все, коли хто хвалив його.

Побіч тих всїх чеснот св. Іван був незвичайно милосерним і до милосердя заохочував всїх людий, тим більше, що тоді було в Антіохії до 20,000 бідаків, які жили з милостинї.

Та мимо того всього не можна було виживити тих всїх бідаків, бо були страшно тяжкі і великі царські податки. Народ розбурений скинув статую цїсаря Теодозія і волочив її по місті. Розгніваний цїсар хотїв кровію відімститись на мешканцях Антіохії. Ледви вблагав епископ Флявіян, щоб виступив від страшного заміру.

Святий Іван посвятив ся тепер виключно вияснению святого Письма і в тій цїли виголосив до 500 проповідий

списаних в книжках. Слава його розширилась тепер по цілім світі.

В році 397 вмер в Царгороді епископ Некторій, а тодішний цісар Аркадій велів майже силоміцю спровадити св. Івана до Царгорода і посвятив його там архіепископом. Цілий народ, знаючи о мові Івана, приняв його з великим одушевленем.

Святий Іван принявши сей великий уряд, розпочав свою спасительну роботу в Царгороді. Молитвою, умертвленем, правдиво ангельським житем, став приміром усім вірним, а за те карав і виступав рішучо проти всякого згіршеня і нехриетіянського житя. Заохочував вірних передовсім до співу, псальма "нїчо, каже, не побуджае так до чесноти і до піддержаня христіянського духа як спів."

Наука святого Івана вінчалась чудовими успіхами. Церкви, де проповідав, були переповнені вірними, а люди навіть з далеких, чужих, поганських країв спішили до Царгорода, щоби налюбуватись бесідою великого Святого і утвердитись в правдивій вірі.

Святий Іван скоротив і змінив Службу Божу св. Василія Великого, а нині та його Служба Божа відправляеть ся цілий рік по наших церквах.

Та хосенна, правдиво христіянська робота святого мала той успіх, що Царгород змінив ся до непізнаня. Розпусти щезли, згіршеня устало, на місце цирків позакладано брацтва добродійні, а ті, що колись вели перед в розпустнім житю, стали першими учениками і приклонниками святителя.

Та там, де на Господній ниві добрий сівач сіе правдиве зерно, мусить посіяти діявол кукіль. Таке було і в Царгороді! Більшість царської двірської служби, що навикла до розпусного житя з невдоволенем дивила ся на роботу св. Івана. За старанем усяких богатих жінок з царського двора перемовлено цісареву Євдоксію, що стала

ворогом святого. Вона підмовила свого слабосильного мужа Аркадія і післала посланців з жалобою до святого Івана. Та святий Іван так сказав посланцям: "Коли кого совість непокоіть, то нехай гнівае ся на себе самого, а не на мене. Если цісарева не мае зла за собою, то не мае чого гнівати ся, що я її підданих веду на добре. Я не перестану говорити правди, бо я мушу більше приподобатись Богови, ніж людям." Се ще більше роз'ярило і розгнівало Євдоксію. Вона порозумілась потайки з патріярхом александрівським Теофілем сікликати суд на св. Івана. В році 402 зібрались приклонники Теофіля на збір в Халкидані і там засудили св. Івана на прогнане, опираючись ніби на тім, що він, святий Іван, не е милостивий для бідних, що прогнав кількох епископів, що е гордий і скупий. Та рівночасно зібрав ся і другий збір в Царгороді, де сорок епископів заперечили ухвалам тамтого собору, кажучи, що архіепископа повинні судити всї епископи, або папа, а одна часть не мае до сего права. Однак цісар Аркадій під напором жінки став по стороні перших і Івана засуджено на прогнане.

Як тільки рознесла ся чутка про се, що сталось, так зараз народ зійшов ся і окружив церков, щоби боронити свого пастиря. Сторожу прогнано, а народ через дві доби не рушив ся з місця. Однак по двох днях св. Іван сам віддав ся в руки сторожі, бо не хотів, щоб прийшло до розливу крови.

Ставши ще раз перед народом, завізвав їх до витревалости в вірі, до любови і милосердя і серед плачу вірних пішов з сторожею. Тої самої ночі відведено його до міста Пренети в край Бітинію. Та сталось нещасте. Царгород навістило землетрясене. Люди зачали криком домагати ся св. Івана, щоб він вернув ся. Святий вернув ся на домагане цісаревої Євдоксії, але не хотів вступити до міста так довго, поки не зійде ся собор епископів і признасть його невинність. Коли однак нарід серед плачу блатав, щоб вступив до міста, св. Іван послухав, серед не-

змірної радости вступив у Царгород, і в церкві св. Софії відправив благодарственне богослуженє.

Вправдї незадовго зібрав ся новий собор, де до 70 владик признали невинність Івана, але се не довго тревало. Євдоксія розгнївана на св. Івана, що він знова поступає так само як перше, постановила піместитись. І отже в велику суботу впали жовніри до церкви і зачала ся різня. Поплила кров невинних мучеників, найсвятїйші дари подоптано, а св. Івана відведено сейчас в Вірменію до місточка Кукуз. Се було місце найгірше, призначене на кару як найтяжших злочинців. Через 70 днів схорілий і змучений св. Іван відбував ту подорож, а нарід зі всїх сторін збігав ся і плакав над недолею владики.

В Кукузї замешков у одного побожного чоловіка Діоскора. Як тільки прийшов до здоровля, зачав знов проповідувати між народом. Писав письма до християн в Перзії, в Фенікії, всюди висилав проповідників і навертав до правдивої вселенської католицької віри.

Папа Інокентій І. довідавшись, що сталось з святим Іваном, вислав до Аркадія послів з жаданем, щоби скликав вселенський собор, аби осудити справу св. Івана. Та цїсар увязнив послів і вислав їх увязнених в далеке місто Атиру, звідки чудом ледви вратувались.

Тимчасом св. Іван, перетерпівши в Кукузї три роки, мусїв відси втїкати, або охоронитись перед нападом дикунів Ізаврян і скривати ся серед гір. Але сего було ще замало ворогам св. Івана. Аж вистарались у цїсаря перевести святого в дику країну Колхиду під проводом двох катів-урядників.

Але святий не доїхав до того місця. Змучений і скатований впав на силах, а переночувавши в церкві св. Василиска, недалеко місточка Комани, на другий день рано помер, принявши найсвятїйші Тайни.

Вірні, почувши про його смерть, пішли тисячами до церкви св. Василиска віддати честь святим мощам. З най дальших сторін краю, навіть з Царгорода приїзджали люди віддати честь святому. Мощі його лежали при мощах св. Василиска, аж по 30-ти літах перенесено їх торжественно до Царгорода.

Отсе коротенький спис житя Святого, що тїлом був малий і слабий, але велит і сильний духом. Його письма, його наука, навіяна духом любови християнської, позістали до наших часів і будуть невичерпанним жерелом мудрости і науки Христової, освіченої і розясненої розумом великого Святителя. Імя сего святого не загине. Як довго буде стояти світ, як довго буде царювати на світї наука Христа, так довго буде на памяти вірних християн імя святого Івана Золотоустого, несхитного борця за правду, єдину апостольську, католицьку Церков.

ЗЕРНЯТКА

Ніхто не знайде ся в небі, що любить лїнивство. (Св. Августин).

⁂

Як ми мовчки беремо ласки Божі і за них не дякуємо Г. Богу, то відбере Він нам їх, яко негідним. (Св. Амврозій).

⁂

Правдиво мудрим є той, хто сповняє волю Божу, а своєї волї вирікає ся.

⁂

Хотяй би я всьо знав, що є на світї, а не жив в любові Божій, щож би менї то помогло перед Богом, котрий з учинків буде мене судити. (Наслїд. Ісуса Хр.)

ЧОЛОВІК, ЩО СТРАТИВ ОЧІ ЗА ПРОНІЩО

Один Римський цісар видав такий закон, на основі котрого кождий сліпий в державі мав дістати річно сто талярів запомоги.

Лучило ся, що одного разу прийшло до міста двайцять трох приятелів; вони увійшли до гостинниці і зачали пити. При їдженю і питю перевели вони повних сім днів. Та коли прийшов час почислити ся з господарем гостинниці, не мали вони потрібної суми. — Панове, — промовив до них властитель гостинниці, — будьте певні, що доти не вийдете з сеї хати, поки не віддасьте довгу.

Слова його дуже занепокоїли приятелів. Звернули ся они один до другого і зачали плакати:

— Що-ж нам тепер робити? Такої великанської суми ми не в силї заплатити.

Вкінци один з них замітив:

— Слухайте, що я вам скажу. Дам вам найлїпшу раду. Цісар отсеї країни видав такий закон, що кождий сліпий чоловік має дістати річно запомоги в сумі сто талярів. Киньможереб; на кого жереб упаде, виколемо йому очі і пішлемо до цісаря по вказану законом грошеву суму. Таким чином позбудемо ся лиха.

Всї згодили ся, бо рада в дійсности була дуже добра. Кинули жереб і він упав саме на сего що подав таку раду. Сейчас таки викололи йому очі і повели до цісарської палати. Дверник пустив їх до середини і спитав чого хотять. Сліпий одвітив:

— Я є управлений після цісарського розпорядженя до грошевої надгороди, як сліпий.

— Гаразд, — промовив дверник, — повідомлю про се головного міністра.

Міністер довідавши ся про се, рішив перед виплатою належної суми оглянути добре очі сліпого. Коли оглянув гаразд, спитав:

— Кілько-ж ти хочеш?

— Сто талярів, — одвітив сліпий, — бо таку суму приписує мені цісарський закон.

— Мій приятелю, — сказав на се міністер, — коли не милю ся, так вчерашного дня бачив я тебе в гостинниці здорового і видючого. Ти але зрозумів закон. Він відносить ся до тих, що з уродженя або через який нещасний случай осліпли. Таких людий закон боронить і чинить їм добродійство. А ти добровільно дав собі виколоти очі; пропив свої гроші в гостинниці і обдумав яким би то чином закон перехитрити: Шукай отже розради і ратунку в тім самім місци, бо тут не дістанеш ні зломаного гроша.

І сліпий вийшов з палати серед великого пригноблення.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Вп. Передплатники зволять ласкаво вибачити, що се число "Ниви" спізнилось і виходить лише одно число за два місяці. Причина сему, що редактор сего місячника змінив місце свого осідку. Задля трудностий, які приходить ся поконувати тепер, потерпіли і Вп. Читачі "Ниви," що однак думаємо усунути і слідуючі числа будуть виходити на час. Звертаємо ся рівнож до Вп. Передплатників з горячою просьбою, щоби старались поширити число передплати на своїх кольоніях, на честь і славу нашої святої церкви.

РЕДАКЦІЯ.

Добра Нагода!

Видавництво „Ниви" призначило гарні нагороди тим, що зберуть певне число нових передплатників. І так, хто збере 20 нових передплатників, дістане даром молитвенник Христіянської Родини за $3.50, хто з'еднає 10 передплатників, одержить красний молитвенник для дітий, а хто збере 5 — вишле ся ему Календар Канадийського Українця. Нагода отже є добра, нема так богато роботи тепер, чомуж не скористати з сеї оферти.

Ану, кому першому сї нагороди вишлемо? Імя передплатників разом з грішми просить ся ласкаво слати на адресу:

NYWA

115 McGregor Str. Winnipeg, Man.

За відомостію і дозволом Преосвященого Ординаріяту

Тел. офісу: А. 2455 — Тел. дому: Фт. Рудж 3678

Dr. DONALD McKENTY

X - RAY SPECIALIST

Який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби, нирок, ревматизм і всі недуги крови і скірні вилічить в як найскоршім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

В ЙОГО ОФІСІ Є НАЙНОВІЙШИЙ ЕЛЄКТРИЧНИЙ X-РЕЙ АПАРАТ

Офісові Години:

від 2 до 6 по полудни — і — від 8 до 10 вечером

206 KENNEDY BLOCK

317 Portage Ave. —:-:— Winnipeg, Man.

Тел. офісу: А. 1251 — Тел. дому: Фт. Рудж 146

Dr. James McKenty

Спеціяліст в хірургії і в жіночих недугах

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

від 3 до 6 по полудни і на спеціяльні замовленя

410 STERLING BANK BUILDING

(Ріг улиць Портедж і Сміт)

WINNIPEG —:-:— MANITOBA